

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Barbara Plewińska / spr/

Sędziowie - SO Aleksandra Nowicka

- SO Jarosław Sobierajski

Protokolant - st. sekr. Katarzyna Kotarska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Toruń Centrum-Zachód w Toruniu Doroty Wyśińskiej - Tycińskiej

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 roku

sprawy **J. M.**

oskarżonego z art. 284 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 13 grudnia 2016 roku sygn. akt II K 1110 / 16

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. obciąża oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego w tym opłatą w wysokości 100,- / stu / złotych.

Sygn. akt IX Ka 248/17

UZASADNIENIE

J. M. został oskarżony o to, że w okresie od 4 stycznia 2016 r. do chwili obecnej w T. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu samochodu m-ki A. (...)

o nr (...) nr VIN (...) stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu

nr (...)/PS z dnia 12 marca 2009 r., gdzie pomimo rozwiązania umowy i przejęcia przez bank całości własności pojazdu nie wydał wskazanego pojazdu powodując straty w wysokości 20.400 zł na szkodę (...) Bank S.A.

- tj. o przestępstwo określone w art. 284 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w T., sygn. akt II K 1110/16, przyjmując, iż oskarżony przez to, iż w styczniu 2016 r. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu samochodu m-ki A. (...) o nr (...) nr VIN (...) stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu nr (...)/PS z dnia 12 marca 2009 r., gdzie pomimo rozwiązania umowy i przejęcia przez bank całości własności pojazdu nie wydał wskazanego pojazdu powodując straty w wysokości 20.400 zł na szkodę (...) Bank S.A. przez co wyczerpał znamiona z art. 284 § 2 kk, w myśl art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne warunkowo umorzył na okres 2 lat tytułem próby.

Ponadto na podstawie art. 67 § 3 kk sąd zobowiązał oskarżonego do spełnienia świadczenia poprzez uiszczenie kwoty 300 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Orzekając o kosztach sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem opłaty i obciążył go wydatkami w wysokości 70 zł.

Wyrok ten w całości na korzyść oskarżonego zaskarżył **obrońca oskarżonego**, zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 284 § 2 kk poprzez jego zastosowanie, w sytuacji gdy przestępstwo przywłaszczenia może być popełnione jedynie umyślnie w formie zamiaru bezpośredniego kierunkowego, a z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, że oskarżony działał nieumyślnie z zamiarem ewentualnym.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu.

W odpowiedzi na apelację oskarżyciel publiczny wniósł o nieuwzględnienie podniesionego w apelacji zarzutu i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy w całości podzielił ustalenia sądu I instancji, który właściwie, wszechstronnie i wnikliwie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku postępowania przygotowawczego jak i sądowego i na ich podstawie dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego.

Wskazać należało, że przywłaszczenie wiąże się z uprzednim posiadaniem rzeczy lub prawa majątkowego przez sprawcę. W przeciwieństwie więc do kradzieży, gdzie sprawca czynu zabiera spod władztwa osoby uprawnionej określoną rzecz, w przypadku przywłaszczenia, sprawca w chwili czynu jest już w legalnym posiadaniu określonej rzeczy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 1978 r., Rw 258/78, OSNKW 1978, Nr 10, poz. 109). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 maja 2014r. (II KK 3/14, Legalis), określił, że istotą przywłaszczenia jest rozporządzenie rzeczą ruchomą, albo prawem majątkowym znajdującymi się w posiadaniu sprawcy, przez włączenie jej do swojego majątku albo wykonywanie w inny sposób w stosunku do nich uprawnień właścicielskich. W praktyce najczęściej będzie wchodzić tu w rachubę uzyskanie danej rzeczy od samego jej właściciela, na podstawie określonego tytułu prawnego (np. użyczenie, umowa przewłaszczenia). W takim też przypadku wydana sprawcy rzecz ruchoma staje się jednocześnie rzeczą powierzoną w rozumieniu art. 284 § 2 kk (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 1979r., Rw 208/79, OSNKW 1979, Nr 10, poz. 103).

Istota przywłaszczenia polega więc na bezprawnym potraktowaniu uzyskanej wcześniej cudzej rzeczy jak swojej własnej. Najczęściej w rachubę wchodzić będzie takie zachowanie, które będzie jednoznacznie wskazywać na traktowanie cudzej rzeczy lub prawa majątkowego jak swojego własnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2008r., II KK 221/08, Prok. i Pr. – wkł. 2009, Nr 5, poz. 13). Oczywiście nie musi to być tylko czynność prawna charakterystyczna dla właściciela (np. ogłoszenie o możliwości kupienia danej rzeczy), ale w rachubę wchodzi tu jakikolwiek uzewnętrzniony przejaw traktowania danej rzeczy jak swojej własnej. Zamiar przywłaszczenia (animus rem sibi habendi) musi być przy tym powiązany ze świadomością sprawcy o braku tytułu prawnego ku temu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2007r., IV KK 34/07, Prok. i Pr. – wkł. 2007, Nr 10, poz. 7). Innymi słowy, analogicznie jak przy kradzieży, cel sprawcy sprowadza się do nieodwracalnego pozbawienia właściciela określonego składnika jego mienia i uczynienie z niego swojej własności (wyrok Sadu Najwyższego z dnia 3 października 2005r., V KK 15/05, Prok. i Pr. – wkł. 2006, Nr 2, poz. 7). Nie chodzi tu więc wyłącznie o zamiar sprawcy polegający na zerwaniu więzi prawnej łączącej cudzą rzecz ruchomą z jej właścicielem,

ale sprawcy musi towarzyszyć chęć potraktowania tej rzeczy jako swojej własnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1987 r., II KR 135/87, OSNKW 1987, Nr 11–12, poz. 108; A. Marek, T. Oczkowski, w: SPK, t. 9, s. 107–108).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że sąd odwoławczy nie podzielił twierdzeń skarżącego, iż oskarżony nie miał świadomości obowiązku zwrotu pojazdu którego był posiadaczem, a którego własność przeszła na bank w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu. Oskarżony zawierając umowę pożyczki, zawarł również umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie, na mocy której przeniósł na rzecz (...) Bank S.A. udział 49/100 własności samochodu. Zgodnie z § 2 ust. 3d umowy oskarżony wyraził zgodę na przejście na bank pozostałej przysługującej mu części udziału w prawie własności samochodu w dniu następnym po dniu, w którym upłynął okres wypowiedzenia umowy pożyczki. Ponadto, oskarżony miał obowiązek niezwłocznego zawiadomienia banku o zmianie nazwiska, o każdej zmianie adresu zamieszkania

i miejsca pracy pod rygorem odpowiedzialności za powstałe szkody. Zatem twierdzenia strony skarżącej, że oskarżony nie miał świadomości obowiązku zwrotu pojazdu, którego był posiadaczem, a którego własność przeszła na bank w związku z wypowiedzeniem umowy kredytowej, albowiem bank wzywał oskarżonego na adres pod którym już nie zamieszkiwał, w świetle powyższego nie znalazło dla sądu odwoławczego jakiegokolwiek uzasadnienia.

Zachowanie oskarżonego bezsprzecznie wyczerpało znamiona czynu określonego w przepisie art. 284 § 2 kk. Jego zachowaniu nie można było przypisać działania nieumyślnego z zamiarem ewentualnym, tym bardziej, że oskarżony od momentu zaprzestania spłacania rat kredytowych w 2012 roku w dalszym ciągu użytkował przedmiotowy samochód. Nie kontaktował się z bankiem. Nie podał powodu nie płacenie dalszych rat kredytu. Nie poinformował banku o zmianie miejsca pobytu. Nie poinformował o zmianie miejsca pracy. I nie zwrócił przedmiotowego samochodu – przedmiotu będącego zabezpieczeniem spłaty zaciągniętego kredytu.

Tłumaczenia oskarżonego, iż nie kojarzył zapisów umowy nakładających na niego powyższe obowiązki, słusznie sąd pierwszej instancji uznał jedynie za przyjętą linię obrony nie zasługującą na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy nie dopatrywał się także w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu, dlatego też został on utrzymany w mocy.

Na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk oraz art. 8 i 7 w zw. z art. 12 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983, nr 49, poz. 223 ze zm.), sąd odwoławczy obciążył oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego, w tym opłatą w kwocie 100,- zł, mając na uwadze jego sytuację rodzinno - majątkową.